

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (Українська мова і література)»
Другого (магістерського) рівня
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014 Середня освіта
(українська мова і література)
кваліфікація: Учитель української мови і літератури

Гарант освітньої програми

Оліяр Марія Петрівна, доктор
педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкової
освіти

Члени робочої групи:

Слоньовська О.В., кандидат педагогічних наук,
професор кафедри української літератури
Вівчарик Наталя Михайлівна, кандидат
філологічних наук, доцент кафедри української
літератури;
Залевська Оксана Михайлівна, кандидат
філологічних наук, доцент кафедри української
літератури;
Стефурак Роксолана Іванівна, кандидат
філологічних наук, доцент кафедри
української мови;
Грещук Валентина Василівна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
української мови.

Освітня програма розроблена робочою групою у складі:

1. Оліяр Марія Петрівна, гарант освітньої програми, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти
2. Слоньовська Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури;
3. Вівчарик Наталя Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури.
4. Залевська Оксана Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури;
5. Стефурак Роксолана Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови;
6. Грещук Валентина Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет філології, кафедра української мови, кафедра української літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Другий (магістерський) рівень Кваліфікація: магістр освіти (українська мова і література) вчитель української мови і літератури
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра «Середня освіта (українська мова і література)
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці (денна, заочна форми навчання)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумова	Наявність здобутої вищої освіти ступеня бакалавра або спеціаліста
Мова викладання	Українська
Термін дії	
Вищий навчальний заклад	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет філології, кафедра української мови, кафедра української літератури
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kul.pnu.edu.ua/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованого фахівця середньої освіти (вчителя української мови і літератури), здатного професійно застосовувати на практиці провідні педагогічні методи та прийоми; вирішувати типові професійні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі середньої освіти, який володіє знаннями з української мови і літератури, педагогіки і психології	
3. Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 014 Середня освіта Спеціалізація – 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра
Фокус програми	Об'єкти : освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (ЗСО) (за предметною спеціалізацією) «Українська мова і література» (у теоретико-практичному та науково-дослідницькому аспектах); українська література (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); <i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих фахівців з середньої освіти, що мають фундаментальні знання з української мови і літератури, педагогіки, психології, демонструють сучасне мислення та володіють прикладними навичками, необхідними для досліджень та розв'язання освітніх проблем. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теорія української мови і літератури та

	<p>теорія наукових галузей, які відповідають предметній спеціалізації, основи теорії наук про освіту, загальної і вікової психології, методика навчання української мови та літератури у середній школі.</p> <p>Методичний апарат: поєднання методів, прийомів і засобів, які застосовують у філологічній науці та наукових галузях, які відповідають предметній спеціалізації.</p> <p>Інструменти й обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні технології (комунікаційні, пошукові, аналітичні); використання баз для проведення виробничої навчально-виховної практики (мова і література), за угодами про співпрацю</p>
Особливості програми	<p>Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями та навичками філологічних та педагогічних досліджень, викладання української мови та літератури у загальноосвітніх, професійно-технічних закладах з урахуванням специфіки регіону, використанням новітніх освітніх технологій, зокрема під час проходження виробничої навчально-виховної педагогічної практики (мова і література); враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних положень та їхнім застосуванням в освіті через проходження педагогічної практики; формує вчителів із філологічним способом мислення, здатних не лише використовувати набуті знання, але й креативно генерувати нові на базі сучасних досягнень науки.</p> <p>Програма поєднує вивчення базових психолого-педагогічних дисциплін з методиками викладання української мови і літератури, виробничою навчально-виховною педагогічною практикою. Особливістю ОП є також широкий спектр вибіркового блоку дисциплін, що сприяють формуванню конкурентоздатного фахівця. Склад вибірових дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку філологічних наук і зміни в галузі середньої освіти та запиту ринку праці.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Набуті компетентності можуть застосовуватися в освітній, педагогічній, дослідницькій, управлінській, сферах, що вимагають педагогічної роботи, ефективної комунікації. Випускник магістратури може працювати в освітній, науковій, галузях; на викладацьких посадах у закладах середньої освіти (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження відповідних практик); в мистецьких і культурних центрах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування.</p>
Подальше навчання	Продовження освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання. проблемно-орієнтоване викладання, електронне навчання в системі Cisco Webex, dlern.pnu самонавчання, навчання на основі проведення педагогічних досліджень, навчальної та виробничої практики тощо. Викладання здійснюється у формі лекцій, практичних занять, лабораторних занять із залученням інноваційних технологій, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль - усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань. Підсумковий контроль - екзамени або. Державна атестація - підготовка та публічний захист (представлення) кваліфікаційної (магістерської) роботи. Атестація здійснюється у формі публічного захисту.</p>

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності вчителя української мови і літератури в процесі навчання, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях закладів середньої освіти. ЗК2.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати інформаційні та комунікаційні технології.. ЗК4.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з української мови і літератури з різних джерел. ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, які стосуються української мови і літератури в закладах середньої освіти. ЗК7.Навички міжособистісної взаємодії в педколективі, стосунках вчителя і учнів, класного керівника і вихованців. ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, дотримуватись правил сталого розвитку, берегти фізичне та психо-емоційне здоров'я. ЗК 9. Вільно володіти державною українською мовою та здатність спілкуватись іноземною мовою. ЗК 10.Здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультуральність, дотримуватися гендерної рівності, зважати на права людей з особливими потребами.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1.Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практик української мови і літератури в школі. СК2.Уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі. СК3.Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання, зокрема навчання з української мови і літератури на рівні стандарту і профільному рівні, зважаючи на між предметні зв'язки. СК4.Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу на уроках української мови і літератури, здатність організувати комунікацію учнів чи вихованців, створювати рівноправну, доброзичливу атмосферу на заняттях з української мови і літератури, що сприяє навчанню, незалежно від соціально-культурних, економічних, гендерних особливостей учасників освітнього процесу. СК5.Розуміння цілей і особливостей освітніх систем, чинних навчальних програм з української мови і літератури. СК6.Здатність до консультування з питань освітньої теорії і практики, мовного/мовленнєвого літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методичних підходів. СК7.Здатність керувати практико орієнтованими освітніми та гуманітарними проектами з української мови і літератури в закладах середньої освіти. СК8.Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності в обраній галузі філологічних дисциплін. СК9.Уміння розробляти та застосовувати освітню програму і навчально-методичні матеріали відповідно до конкретного освітнього контексту, здатність здійснювати добір методів і засобів навчання з педагогіки, психології, методики української мови та літератури, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів чи вихованців з урахуванням їхніх вікових, фізіологічних і психологічних особливостей. СК10.Здатність проектувати та реалізовувати навчання осіб з особливими освітніми потребами. СК11.Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження,</p>

	<p>дотримуючись принципів академічної доброчесності.</p> <p>СК12. Уміння планувати, організовувати і координувати діяльність багатопрофільного колективу фахівців у галузі Середньої освіти (українська мова і література).</p> <p>СК13. Здатність розуміти тенденції в освіті з філологічної спеціальності та вміти передбачувати їх потенційні наслідки для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК14. Обізнаність в освітніх стратегіях в галузі освіти, української мови та літератури.</p> <p>СК 15. Усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу мови та словесного мистецтва.</p> <p>СК 16. Уміння діагностувати й коригувати власну професійну педагогічну та філологічну діяльність, оцінювати педагогічний досвід викладання філологічних дисциплін.</p> <p>СК 17. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, інтерпретувати мовно-літературні процеси.</p> <p>СК 18. Здатність враховувати національні, етнічні, регіональні цінності в освітнє середовище в процесі навчання.</p>
--	--

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПР1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

ПР2. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР3. Уміти організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження, представляти їх результати у вигляді презентацій, у письмовій та усній формах, узагальнювати результати досліджень у публікаціях, кваліфікаційних роботах.

ПР4. Узагальнювати емпіричні дані, робити умовиводи та формулювати висновки.

ПР5. Розробляти програми соціально-педагогічних інтервенцій, враховуючи індивідуальні потреби учасників освітнього процесу та навчального закладу.

ПР6. Розробляти програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок.

ПР7. Оцінювати ступінь складності завдань освітньої діяльності, приймати рішення про підвищення кваліфікації.

ПР8. Вирішувати морально-етичні проблеми, беручи до уваги загальнолюдські цінності та норми закону.

ПР9. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації, адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР10. Використовувати іноземну мову задля ефективної міжкультурної комунікації.

ПР11. Дотримуватись правил сталого розвитку, берегти фізичне та психо-емоційне здоров'я.

ПР12. Діагностувати індивідуальні навчальні особливості учнів, опікуватися різними категоріями осіб, враховуючи їхні потреби.

ПР13. Забезпечувати рівноправність (расову, гендерну, релігійну, політичну тощо) учасників навчального процесу.

ПР14. Уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах літературознавства, мовознавства, методики навчання фахових дисциплін; оцінювати результати власних наукових досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.

ПР15. Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, інтерпретувати мовно-літературні процеси.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Освітньо-професійна програма: атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи з методики викладання української мови чи літератури або атестаційного (комплексного кваліфікаційного) екзамену з української мови з методикою її викладання або української літератури з методикою її викладання.</p> <p>Освітньо-наукова програма: атестація здійснюється у формах захисту кваліфікаційної роботи з методики викладання української мови чи літератури або атестаційного (комплексного кваліфікаційного) екзамену з української мови з методикою її викладання або української літератури з методикою її викладання.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексного завдання або проблеми у сфері освітніх, педагогічних наук, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів у контексті української мови чи літератури і характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не допускається академічний плагіат, компілят, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота з методики викладання української мови чи літератури має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу чи в репозитарії закладу вищої освіти.</p>
Вимоги до атестаційного екзамену	<p>Освітньо-професійна програма. атестаційний (комплексний кваліфікаційний) екзамен з української мови з методикою її викладання або української літератури з методикою її викладання повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.</p> <p>Освітньо-наукова програма: атестаційний екзамен з української мови з методикою її викладання або української літератури з методикою її викладання повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.</p>

Перелік навчальних дисциплін та їх анотації

Шифр	Вид навчальної діяльності	Кредити ЄКТС	Семестр
	1. Цикл загальної підготовки 1.1. Обов'язкові дисципліни		
O1	Методологія і методика наукових досліджень та академічна доброчесність (каф. мови / літ.)	3	1
O2	Іноземна мова за профспрямуванням	3	2
O3	Сучасні інформаційні технології та елементи дистанційного навчання в освіті	3	2
O4	Українознавство в координатах освітньо-педагогічного процесу	3	2
O5	Охорона праці в галузі		
	Всього за п. 1.1.	12	
	2. Цикл професійної підготовки		
	2.1. Теоретична підготовка		

O6	Історія лінгвістики та теорія мови	6	1
O7	Аналіз художнього тексту в літературознавчому дискурсі та шкільному курсі української літератури	3	1
O8	Методика викладання української мови у профільних класах	3	2
O9	Методика викладання української літератури у профільних класах	3	2
O10	Педагогіка сучасної освіти	3	1
O11	Педагогічна психологія	3	1
O12	Комунікативні аспекти інклюзивної освіти	3	1
	Всього за дисциплінами п. 2.1.	24	
	2.1.2. Практична підготовка		
O13	Виробнича навчально-виховна педагогічна практика (мовна)	6	1
O14	Виробнича навчально-виховна педагогічна практика (літературна)	6	1
O15	Підготовка магістерської роботи (в т.ч. науково-досл. практика)	15	
	Всього за дисциплінами п. 2.1.	27	
	2.2. Вибіркові дисципліни		
B16	Освітній менеджмент/Освітні вимірювання/Психологія навчання і виховання	3	3
B 17	Курсова робота з методики викладання української мови/Курсова робота з методики викладання української літератури	3	2
B18	Мовно-комунікативна професіограма вчителя-словесника/ Шкільне документознавство: види документів та особливості їх оформлення/Методика вивчення сучасної української літературної мови у діалектному середовищі Галичини	3	3
B19	Вивчення новелістики Василя Стефаника в школі/ Методика аналізу віршованого тексту/Вивчення малої прози Івана Франка в школі	3	2
B20	Жанрово-стильові особливості української драматургії: на допомогу вчителю словеснику літератури/Сучасний літературний процес на Прикарпатті/Вивчення фольклору на кроках української літератури	3	3
B21	Лінгвістичний аналіз тексту/Елементи мовно-стилістичного аналізу тексту на уроках української мови/ Граматичний мовний аналіз як метод навчання рідної мови	3	3
B22	Західноукраїнське шкільне мовознавство /Типологія граматичних одиниць у науковій парадигмі та шкільному курсі української мови	3	3
B23	Розвиток творчої майстерності у школярів/Позакласна робота на вчителя-словесника/ Методика виховної роботи в школі	3	3
	Всього за дисциплінами п. 2.2.	24	

VII.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація випускників освітньої програми «Українська мова і література» (спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.01 – українська мова та література) проводиться у формі публічного і відкритого захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Вчитель української мови та літератури».</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна магістерська робота здобувача ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 014.01 – українська мова та література є самостійною науково-дослідницькою кваліфікаційною працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та формою контролю, набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Дипломну роботу на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Стан готовності кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти магістра до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки магістерської роботи, попередній захист на кафедрі, участь у конференціях та публікація результатів дослідження в наукових виданнях. До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, виконані здобувачем ступеня вищої освіти магістра самостійно із дотриманням принципів академічної доброчесності. Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Кваліфікаційна робота повинна бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VIII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти

Систему внутрішнього забезпечення якості в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблено згідно з принципами відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти; автономії вищого навчального закладу; системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; здійснення моніторингу якості вищої освіти та постійного його удосконалення; залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; відкритості інформації на всіх етапах забезпечення отримання якісної освіти.

Систему внутрішнього забезпечення якості регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)).

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів: удосконалення планування освітньої діяльності; моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу

університету; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; розвиток інформаційних систем із метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про діяльність університету; створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та недобросовісності.

2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)).

Система перегляду освітніх програм базується на результатах моніторингу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і завдяки прогнозуванню розвитку галузі та потреб суспільства.

Щорічно викладачі оновлюють програми навчальних дисциплін і затверджують внесені зміни і доповнення на першому засіданні кафедри.

3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб

Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затверджено Вченою Радою державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 2 від 01.03.2016 р.), введено в дію наказом ректора № 43-АТП від 01.03.2016), Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Доповнення до Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (ухвала Вченої ради від 30 квітня 2013 р.), Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затверджено Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 10 від 21 листопада 2014 р.), введено в дію наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 756 від 1 грудня 2014 р.)).

Система оцінювання знань студентів із кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Критерії оцінювання є обов'язковим складником навчальної програми дисципліни. На початку семестру викладач повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи, а також із системою і критеріями її оцінювання.

Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні Вченої ради факультету та регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті.

Відповідність фаховості викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування тривалістю не менше шести місяців та наявністю трьох одноосібних публікацій із цієї навчальної дисципліни в рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами МОН України.

Основним документом планування та обліку роботи науково-педагогічних працівників університету є індивідуальний план роботи науково-педагогічного працівника, який включає навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу. Щорічно наприкінці навчального року на засіданні кафедри обговорюється виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів. Науково-педагогічний працівник зобов'язаний скласти письмовий звіт, який заслуховується на засіданні кафедри. Завідувач кафедри робить висновок про виконання науково-педагогічним працівником індивідуального плану роботи. Не рідше одного разу на 5 років або при переукладанні (подовженні терміну дії) трудового договору (контракту) проводиться звіт науково-педагогічного працівника, який розглядається на засіданнях кафедри і вченої ради факультету, які дають висновок щодо подальшої роботи науково-педагогічного працівника або приймають рішення про його невідповідність обійманій посаді внаслідок недостатньої кваліфікації.

Щорічне підведення підсумків роботи науково-педагогічних працівників університету здійснюється за рейтинговою системою оцінювання. Рейтингова система оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників є стимулом для підвищення якості їх роботи.

Рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ґрунтується на результатах виконання ними індивідуального плану роботи за календарний рік за нормами часу для всіх видів робіт.

4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Затверджено на засіданні Вченої ради університету 30 серпня 2013 року (протокол № 7). Введено в дію наказом ректора № 478 від 09 вересня 2013 року. Зі змінами і доповненнями накази ректора № 275 від 05 липня 2016 року; №333 від 30 травня 2019 року).

Основними завданнями підвищення кваліфікації та стажування працівників є: оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетенцій і компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності; засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання; набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків працівників, попередньо здобутої ними освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, інтересів і потреб особистостей; вивчення педагогічного досвіду, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки і техніки та перспектив їх розвитку; розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки і техніки; застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання; розширення наукової компетенції при виконанні та реалізації науково-дослідницьких та науково-технічних робіт; набуття досвіду щодо вивчення сучасних методик, методологій у теоретичній і прикладній науці.

Працівники університету підвищують кваліфікацію та проходять стажування у відповідних наукових і освітньо-наукових установах на підставі договорів, що укладаються між закладом-замовником і закладом-виконавцем.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати.

Підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою проходження чергової атестації педагогічних працівників та обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору, контракту з науково-педагогічним працівником.

Працівники, які пройшли довгострокове підвищення кваліфікації або стажування, складають звіт, у якому подають відомості про виконання всіх розділів плану підвищення кваліфікації або стажування та пропозиції щодо впровадження результатів навчання.

Звіт про результати підвищення кваліфікації та стажування заслуховують на засіданні кафедри.

5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу,

в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою

Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки

фахівців, визначених чинною ліцензією університету (Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затверджений МОН України 06. 07. 2016 р. Ліцензія: Серія АЕ № 636113, дата видачі 01.04.2015. Наказ МОН № 38-л від 03. 03. 2017 р.).

ОП забезпечено такими матеріально-технічними ресурсами: Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; електронна бібліотека: <http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>; бібліотеки випускових кафедр; спеціалізований читальний зал відділу славістики Факультету філології; методологічна лабораторія з історії літератури, теорії літератури і компаративістики; кабінет методики викладання літератури імені Ю. Султанова; 5 мультимедійних аудиторій; конференц-зал; телерадіостудія. Випускові кафедри укомплектовані необхідною оргтехнікою.

Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого відділу «Плай» університету та веб-ресурсам університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної програми та сучасних наукових тенденцій у галузі філології. Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. В університеті створено умови для доступу до інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа.

Конкретні відомості про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти знаходяться за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Vidomosti-pro-navchalno-metodychne-i-informatsiine-zabezpechennia-spetsialnosti-035-Filolohiia.pdf>

Самостійна робота студентів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)). Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, повинен складати не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Зміст та обсяг самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни, силабусами та методичними рекомендаціями викладача. Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс Moodle, який містить навчально-методичні матеріали з переліку дисциплін освітньої програми. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу d-learn для кожної навчальної дисципліни становить 75%, що відповідає встановленим нормативам. До навчального процесу максимально залучено зовнішні наукові і навчальні Інтернет-ресурси, посилання на які присутні у списках рекомендованої літератури в силабусах відповідних навчальних дисциплін.

Корпус забезпечений для пересування маломобільних груп населення з урахуванням їх обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я та віком. Усі входи в Гуманітарний корпус обладнані пандусами. Доступність на 3 і 4 поверхи, де проводиться навчання за ОП «Українська мова та література», забезпечує підйомник для інвалідів, а також працюють ліфти.

6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють система електронного документообігу, автоматизована система «Деканат», автоматизована система управління (АСУ), що покращує взаємодію деканатів і кафедр із навчально- методичним відділом.

Система електронного обліку документів забезпечує єдиний механізм у роботі з документами, унеможливує їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати пошук документації, підвищує оперативність виконання наказів і розпоряджень. Система електронного обліку

документів є реалізацією концепції «безпаперового діловодства».

Автоматизована система «Деканат» є сукупністю автоматизованих робочих місць працівників деканатів та навчального і навчально-методичного відділів, що надає можливість контролювати навчальний процес, включаючи екзаменаційні сесії та рейтингову систему. АС «Деканат» містить значну кількість різноманітних звітів, простий та зручний інтерфейс, що покращує взаємодію деканатів із навчальним, навчально-методичним відділами.

Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та приймати ефективні управлінські рішення щодо її вдосконалення.

7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» надає публічну інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 32, ст. 314) та Указу Президента України № 547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» від 5 травня 2011 року.

На офіційному сайті університету та на сайтах структурних підрозділів розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату

Науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. Особи, які навчаються у закладі вищої освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»). Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти регулюється «Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (затверджено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 25 вересня 2018 р.). Введено в дію наказом ректора № 627 від 27 вересня 2018 р.), «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», «Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (ухвалений Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року, протокол засідання Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» № 11).

Згідно з п. 5.1. «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», університет використовує системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості, такі як Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>), які рекомендовано МОН України. Використання вказаних систем відбувається відповідно до укладених угод із фірмами, які мають право надавати послуги користування цими системами.

Згідно з п. 3.1 «Кодексу честі», «за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу».

Пункт 3.2. наголошує на тому, що «за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження

оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання».

Структурно-логічна схема

Перший рік навчання		Другий рік навчання
1 семестр	2 семестр	3 семестр
Методологія і методика наукових досліджень та академічна доброчесність (3 кредити)	Іноземна мова за профспрямуванням (3 кредити)	Жанрово-стильові особливості української драматургії: на допомогу вчителю-словеснику/ Сучасний літературний процес на Прикарпатті/ Вивчення фольклору на уроках української літератури (3 кредити)
Охорона праці в галузі (позакредитна)	Сучасні інформаційні технології та елементи дистанційного навчання в освіті (3 кредити)	Лінгвістичний аналіз тексту/ Елементи мовно-стилістичного аналізу тексту на уроках української мови/ Граматичний мовний аналіз як метод навчання рідної мови (3 кредити)
Педагогіка сучасної освіти (3 кредити)	Українознавство в координатах освітньо-педагогічного процесу (3 кредити)	Західноукраїнське шкільне мовознавство/ Типологія граматичних одиниць у науковій парадигмі та шкільному курсі української мови
Педагогічна психологія (3 кредити)	Методика викладання української мови у профільних класах (3 кредити)	Розвиток творчої майстерності у школярів/ Позакласна робота вчителя-словесника/ Методика виховної роботи в школі (3 кредити)
Комунікативні аспекти інклюзивної освіти (3 кредити)	Методика викладання української літератури у профільних класах (3 кредити)	Виробнича навчально-виховна педагогічна практика (літературна) (6 кредитів)
Історія лінгвістики	Мовно-комунікативна професіограма вчителя-словесника/ Шкільне	Підготовка

та теорія мови (6 кредитів)	документознавство: види документів та особливості їх оформлення/ Методика вивчення української літературної мови у діалектному середовищі Галичини (3 кредити)	магістерської роботи, в т.ч. науково-дослідна практика (3 кредити)
Аналіз художнього тексту в літературознавчому дискурсі та шкільному курсі української літератури (3 кредити)	Вивчення новелістики Василя Стефаника в школі/ Методика аналізу віршованого тексту/ Вивчення малої прози Івана Франка в школі (3 кредити)	Атестація (3 кредити)
Освітній менеджмент/ Освітні вимірювання/ Психологія навчання і виховання (3 кредити)	Виробнича навчально- виховна педагогічна практика (мовна) (6 кредитів)	
Курсова робота з методики викладання української мови/ Курсова робота з методики викладання української літератури (3 кредити)	Підготовка магістерської роботи, в т.ч. науково-дослідна практика (3 кредити)	
Підготовка магістерської роботи, в т.ч. науково-дослідна практика (3 кредити)		

	Нормативні навчальні дисципліни (Цикл загальної підготовки)
	Нормативні навчальні дисципліни (Цикл професійної підготовки)
	Вибіркові навчальні дисципліни
	Практична підготовка
	Атестація

При створенні освітньої програми були використані такі джерела:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.
5. Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010» https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii1648.pdf>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
9. Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. 108 с.
10. Положення про освітні програми ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Режим доступу: file:///C:/Users/Ion2013/Downloads/polozhennya_op.pdf
11. Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Режим доступу: <https://pnu.edu.ua/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83/>

11. Проект стандарту базової середньої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-derzhavnogo-standartu-bazovoyi-serednoyi-osviti>

12. НРК. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#Text>